

Substantiv som predikativ i Latin-Amerika-norsk

Kari Kinn

Universitetet i Bergen

kari.kinn@uib.no

Det finnes etter hvert en rik litteratur om norsk som arvespråk i Nord-Amerika,¹ med engelsk som majoritetsspråk (NorAmNo, Johannessen 2018), men norsk arvespråk i andre kontekster har hittil vært ukjent terreng. Dette er en empirisk lakune med teoretiske konsekvenser. Enkelte strukturelle endringer i NorAmNo går tilsynelatende i retning av engelsk og analyseres gjerne som transfer fra majoritetsspråket, men i prinsippet kan også uavhengige språkendringsprosesser gi samme resultat. Å avgjøre om en endring skyldes transfer eller generelle endringsprosesser, er en utfordring i arvespråkforskningen. En mulig løsning er å sammenlikne samme språklige fenomen i scenarioer med ulike majoritetsspråk (Polinsky 2018). I dette innlegget prøver jeg ut en slik tilnærming på et tidligere beskrevet fenomen i NorAmNo, nemlig klassifiserende predikativkonstruksjoner, med nye data fra en hittil ukjent arvespråksvarietet, nemlig norsk i Latin-Amerika (LatAmNo), hvor *spansk* er majoritetsspråk.

Klassifiserende predikativkonstruksjoner angir f.eks. yrke. I Norge-norsk brukes nakne substantiver i disse konstruksjonene, mens engelsk krever en ubestemt artikkel (1):

- (1) a. *Han er lærer* (No)
b. *He is a teacher* (Eng)

I NorAmNo bruker enkelte talere den norske artikkelen i et mønster som likner engelsk (Kinn 2020, (2), tabell 1):²

- (2) *Han er (en) lærer* (NorAmNo)

Nakent substantiv	Ubestemt artikkel	Total
152 (86,4%)	24 (13,6%)	176 (100%)

Tabell 1: Nakne substantiver vs. ubestemt artikkel, NorAmNo. 47 talere.

Dette kan se ut som transfer, men det kan også være en uavhengig overgeneralisering av artikkelen, noe som har vært observert f.eks. i bayersk (Kupisch & Polinsky 2021).

Spansk har, som Norge-norsk, men i motsetning til engelsk, nakne substantiver i klassifiserende predikativkonstruksjoner:

- (3) *Es maestro* (Sp)

Dersom også talere av LatAmNo bruker ubestemt artikkel i predikativkonstruksjoner, kan dette støtte en hypotese om uavhengig endring heller enn transfer.

En pilotstudie med spontantaledata fra 8 arvespråkstalere i Ecuador og Argentina, utført i 2021–2022, tyder på at nakne substantiver dominerer også i LatAmNo, men ikke kategorisk; ubestemte artikler forekommer også her (tabell 2). Det er imidlertid betydelig interindividuell

¹ Et arvespråk tilegnes i hjemmet, men er ikke et majoritetsspråk i det større språksamfunnet (Rothman 2009).

² Se også Petersen (2019) om Nord-Amerika-dansk.

variasjon, og eksemplene med ubestemt artikkel er produsert av to yngre talere med engelsk som L3. Videre undersøkelser vil kartlegge omfanget av mønsteret i et større materiale (ca. 20 talere); innlegget drøfter hvordan eksempler med ubestemt artikkel i LatAmNo bør redegjøres for og implikasjoner av dette for analysen av NorAmNo og i arvespråksforskning generelt.

Nakent substantiv	Ubestemt artikkel	Total
46 (90,2%)	5 (9,8%)	51 (100%)

Tabell 2. Nakne substantiver vs. ubestemt artikkel, LatAmNo (pilotstudie, 8 talere).

Referanser:

- Johannessen, J. B. 2018. Factors of variation, change and maintenance in Scandinavian heritage languages. *International Journal of Bilingualism* 22 (4), 447–465.
- Kinn, K. 2020. Stability and attrition in American Norwegian nominals. A view from predicate nouns. *Journal of Comparative Germanic Linguistics* 23, 3–38.
- Kupisch, T. & M. Polinsky. 2021. Language history on fast forward: Innovations in heritage languages and diachronic change. *Bilingualism, Language and Cognition*, 1–12. <https://doi.org/10.1017/S1366728921000997>
- Petersen, J.H. 2019. Contact-induced change or dialectal relic in heritage American-Danish? The indefinite article in copula clauses with a person-identifying subject predicate. *Norsk Lingvistisk Tidsskrift* 36, 41–68.
- Polinsky, M. 2018. *Heritage languages and their speakers*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rothman, J. 2009. Understanding the nature and outcomes of early bilingualism: Romance languages as heritage languages. *International Journal of Bilingualism* 13 (2), 155–163.